

2017-04-07

Kommunledningsförvaltningen
Ekonomi och finans

Förslag till fördelning/användning av 101 mnkr som socialnämnden bokat på balanskonto

I samband med bokslutet 2016 bokades 101 mnkr avseende ersättningar för ensamkommande flyktingbarn (EKB) från Migrationsverket upp på balanskonto hos socialnämnden. Uppbokningen avsåg förutom ett överskott i bokslutet med 26 mnkr en förväntad ersättning för platsavtal kvartal 4 2016 på cirka 75 mnkr. Migrationsverket betalade i december 2016 ut 60 % av sökt belopp (3 840 tkr) i preliminär ersättning för ej hanterade ansökningar. Då socialförvaltningen vid tiden för bokslutet inte kunde göra någon säker bedömning om eventuella avslag på dessa ansökningar skedde ingen uppbokning av resterande 40 %.

När kommunstyrelsen behandlade det preliminära bokslutet för 2016 beslutades att kommundirektören skulle ges i uppdrag att redovisa ett förslag till kommunstyrelsen avseende fördelning/användning av de 101 mnkr som socialnämnden bokat på balanskonto gällande ersättning från Migrationsverket. Som underlag till detta förslag fick socialförvaltningen den 7 mars i uppdrag att ta fram ett förslag till fördelning/användning av de medel som finns uppbokade på balanskontot.

1 000 tkr av de uppbokade medlen har efter beslut i socialnämnden 2017-01-25, § 14, beviljats Stadsmissionen för att genomföra samtalsstöd till ensamkommande barn under 2017. Ytterligare en del av medlen avser ersättning för särskilt förordnad vårdnadshavare (SFV) och god man som betalas ut som ett engångsbelopp om 30 tkr per individ med permanent uppehållstillstånd. Dessa medel ska räcka fram tills det ensamkommande barnet fyller 18 år och balanseras i bokslutet till nästkommande år om barnet inte hunnit fylla 18 år. Utgående balans 2016 är 827 tkr. Kvarstående disponibelt belopp på balanskontot efter denna reduktion är således 99,1 mnkr

Socialförvaltningen ansvarar för återsökning av kommunens kostnader för EKB från Migrationsverket och erhåller även som första instans de schablonersättningar som är riktade mot EKB. Socialnämnden ersätter i sin tur bland annat omsorgsnämnden för faktiska kostnader för de av omsorg och äldreförvaltningen tecknade platsavtalen om boende för ensamkommande barn. Socialnämnden delar även på en mindre schablon (30 tkr per EKB som fått permanent uppehållstillstånd) med överförmyndarnämnden. Denna schablon täcker en del av socialnämndens kostnader för särskilt förordnad

vårdnadshavare för ensamkommande barn (SFV) samt del av överförmyndarens kostnader för god man. Nedan redovisas, efter dialog med berörda nämnder, det bedömda ekonomiska läget för respektive nämnd avseende ensamkommande barn 2017.

Socialnämnden

Socialförvaltningen bedömer att 2017 års kostnader för nämnden avseende EKB bör kunna täckas med de medel som erhålls från Migrationsverket under året. En del retroaktiva medel kvarstår att betalas ut under året vilka beräknas kunna disponeras. Dessa ingick inte i det uppbokade beloppet i bokslutet 2016 p.g.a. att ansökan skedde först 2017;

- Ersättning för belagda platser enligt platsavtalet, kvartal 4 2016, ”300 kronan”. Grundersättningen med 1600 kr per dygn och plats fanns med i uppbokat belopp i bokslut 2016, men denna del bygger på särskild redovisad beläggning för perioden.
Bedömning/förväntad ersättning som utbetalas 2017: 11,9 mnkr
- Ersättning upp till 100 % för de ansökningar från 2016 där Migrationsverket gjorde en preliminär utbetalning av 60 % av ansökan i december. En del ansökningar kan eventuellt komma att avslås så om 40 % motsvarar ett belopp 2,5 mnkr och socialförvaltningen gör bedömningen att en del kan falla bort efter avslag så bör åtminstone 2 mnkr kunna erhållas ytterligare.
Bedömning/förväntad ersättning som utbetalas 2017; 2,0 mnkr.
- Återsökningar avseende 2016 avseende HVB placerade EKB där ansökan skickats efter årsskiftet (allt för 2016 är nu sökt).
Bedömning/förväntad ersättning som utbetalas 2017; 3,0 mnkr.

Summa retroaktiva medel avseende 2016 som väntas in 2017; 16,9 mnkr.

Målsättningen är att en del av dessa 16,9 mnkr ska kunna användas för att täcka följande kostnader för socialnämndens EKB-verksamhet 2017 som ej är återsökbara från Migrationsverket;

Socialnämnden, kostnader som ej ersätts av Migr verket	Beräknad kostnad (tkr)
Resor för anknytningspersoner EKB som fått uppehållstillstånd (resor från hemland till Sverige)	300
Särskilt förordnad vårdnadshavare EKB, schablon täcker ej kostnaden	1 000
Extraordinära kostnader flyktingar där bara en mindre andel ersätts	560
Utrustning till placerade EKB i familjehem	3 000
Tolkkostnader avseende EKB	1 000
Stödinsatser av förebyggande karaktär SoL	200
Ekonomiskt bistånd EKB (ca 10 pers, snitt ek bist ca 8000 kr/mån)	960
Totalt	7 020

Socialförvaltningen

Endast 7 åa på EKB-grupperna av totalt 32 åa av personalen som i dagsläget handlägger/arbetar med ensamkommande barn finansieras inom förvaltningens egen personalbudget. Övriga 25 åa återfinns förutom på de två EKB-grupperna, på Resursgruppen och på AFI mottagningen (AFI, avdelningen för försörjningsinsatser). Dessa 25 åa finansieras dels via beslutade tillfälliga medel för flyktingmottagande från kommunstyrelsen enligt beslut i KS 2017-03-14 (16 åa), dels via schablonersättningar från Migrationsverket (4 åa), samt via ersättningar för utförda utredningar som beräknas sättas in till kommunen under året (5 åa). Nedanstående redovisning lämnade förvaltningen hösten 2016 avseende de tjänster som beräknades finansieras av medel från Migrationsverket under 2017;

Socialförvaltningen, ersättningar fr Migr verket som finansierar tjänster	Beräknad intäkt (tkr)
Engångschablon som erhålls årligen för att kommunen tecknat avtal om mottagande av EKB finansierar knappt 1,0 åa socialsekreterare EKB gruppen	500
Schablonersättning platsavtal, finansierar 2,0 åa socialsekreterare EKB gruppen	1260
I äskandet om medel för ökat flyktingmottagande inför 2017 förutsattes att ytterligare ca 5,0 åa socialsekreterare på EKB-grupperna skulle kunna finansieras med ersättning för utförda utredningar.	3154

När det gäller den sista delen i tabellen ovan (belopp 3 154 tkr) kan förvaltningen nu konstatera att det inte kommer utföras så pass många nya utredningar av ensamkommande under året så att ersättning kan erhållas motsvarande kostnaden för fem årsarbetare. Tre ensamkommande barn har kommit till kommunen under perioden januari-mars 2017. Detta motsvarar cirka 100 tkr i utredningsersättning. Om mottagandet ser ungefär lika ut resten av året kommer därmed knappt en årsarbetare kunna ersättas med dessa medel, vilket innebär att det saknas finansiering av drygt fyra årsarbetare på EKB-grupperna. Behovet av annan finansiering under 2017 för dessa tjänster motsvarar ett belopp om 2 520 tkr.

Socialförvaltningen, kostnader som ej ersätts av Migr verket	Beräknad kostnad
Cirka 4 åa på EKB-grupperna (å 630 tkr) som tidigare finansierats med schablonersättning för utförda utredningar	2 520

Omsorgsnämnden

Socialnämnden ersätter omsorgsnämnden för faktiska kostnader för placeringar av ensamkommande barn. Kommunens befintliga platsavtal med Migrationsverket, där ersättning för samtliga platser, även tomplatser erhålls, upphör den 31 mars. Därefter kommer faktiska kostnader för belagda platser att återsökas i en mellanperiod april t o m juni och därefter gäller nya, lägre schablonersättningar generellt från Migrationsverket.

Just nu pågår omställning/omflyttning av ensamkommande barn från HVB-boenden till stödboenden. En osäkerhet finns när det gäller hur snabbt detta kan ske för att anpassa boendeformen till stödboenden med nya lägre ersättningsnivåer från Migrationsverket. Omsorgsnämnden har även avtal med leverantörer av boenden som sträcker sig fram till halvårsskiftet där leverantören erhåller ersättning för tomplatser. Här blir det ett glapp där kommunen får bära kostnaden under avtalstiden, då kostnaden för tomplatser inte ersätts från Migrationsverket efter den 31 mars.

- ./. Omsorgskontoret har i skrivelse 2017-03-30 till Socialförvaltningen (se bilaga 1) redovisat förslag till ytterligare insatser avseende ensamkommande barn och ungdomar motsvarande ett belopp om 10,7 mnkr.

Omsorgsnämndens kostnader som ej ersätts av Migr verket	Beräknad kostnad (tkr)
Omställningskostnader, ungdom med tidsbegränsade uppehållstillstånd, feriejobb, praktikplatser, samhällsorientering, ledarskapsakademin, stödcentrum, stödteam och boendestöd, ledarskapsakademin, samt integration i förening (specificeras i bilaga från omsorgskontoret).	10 700

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden har gjort en beräkning av kostnader avseende arvoden och ersättningar till gode män för ensamkommande barn 2017, vilka inte bedöms täckas genom att nämnden får återsöka medel direkt från Migrationsverket. Bedömningen är att det kommer att saknas 3 000 tkr. Nämnden har inte gjort någon beräkning för hur de schablonbidrag som kommunen erhåller/ kommer att erhålla ska fördelas.

Beräkningen grundar sig dels på faktisk ärendestock och dels på Statistik och utredningars scenario framtaget februari 2017. Hänsyn har även tagits till att nämnden enligt dom i kammarrätten eventuellt inte alltid har rätt till ersättning för god man i ärenden där barnet blivit uppskrivet i ålder. Det finns många osäkerheter i beräkningarna som påverkar kostnaderna, förutom antalet barn som kommer till kommunen. Som exempel kan nämnas Migrationsverkets handläggningstid samt hur lång tid det tar tills barnen får en särskilt förordnad vårdnadshavare efter det att uppehållstillstånd beviljats. Dessutom finns det osäkerheter i hur bidragen ska hanteras för de ensamkommande barn som placeras i Linköping där annan kommun har socialtjänstansvaret. Även de övergångsregler som beskrivs i den nya förordningen är i nuläget oklara. Beräkningarna utgår från att överförmyndarnämnden inte tar del av de bidrag som betalas ut från och med 1 juli (52 tkr/barn före uppehållstillstånd), inte heller av de bidrag som kvarstår oförändrade (30 tkr/barn efter uppehållstillstånd).

Sammanfattningsvis bedömer överförmyndarnämnden att medel om totalt 3 000 tkr behöver tillföras under 2017.

Överförmyndarens anspråk på Socialnämnden för god man	Beräknad kostnad (tkr)
God man till EKB, arvodeskostnader	3 000

Kommunledningskontoret

Kommunens mottagarorganisation inom Leanlink präglas av en hög flexibilitet och ambitionen har varit att de ej ska vara involverade i ett mottagningsförhållande mer än en vecka. Anknýtningfamiljer till EKB ingår inte i nuvarande uppdrag och hamnar i ett vakuum trots stora behov av ett första stöd och belastar ungdomarna hårt i dagsläget och även EKB-grupperna vid socialförvaltningen. Leanlink har till enheten för flykting och integration aviserat ett behov av en tjänst motsvarande 500 tkr till mottagande av anhörigfamiljer till EKB.

Kommunledningskontoret, flykting och integration	Beräknad kostnad (tkr)
Leanlink, mottagarorganisationen, 1 åa	500

Sammanfattning, fördelning och totalt behov 2017 av disponering av uppbokade medel för EKB från 2016

Sammantaget innebär ovanstående, efter avstämning med berörda nämnder, att ett belopp om 6 840 tkr behöver hämtas ur uppbokade medel för att täcka aviserade kostnader efter att återstående retroaktiva medel disponerats;

Kostnader avseende EKB 2017 som ej ersätts av Migrationsverket	Belopp (tkr)
Socialnämnden (SFV, EO kostnader, anknydningsresor, tolk, ek bistånd EKB)	7 020
Socialförvaltningen (4 åa EKB som tidigare finansierats m utredningsschablon)	2 520
Omsorgsnämnden (omställningskostnader, feriejobb, praktikpl, stödteam m.m.)	10 700
Överförmyndaren (god man, arvoden och ersättning)	3 000
Kommunledningskontoret, flykting & integration (tjänsteköp Leanlink)	500
Summa kostnader	23 740
Avgår beräknad retroaktiv ersättning Migrationsverket till socialnämnden	16 900
Kvarstår belopp som behöver hämtas ur uppbokade medel för EKB från 2016	6 840

Sammantaget är läget mycket osäkert och socialnämnden avser att återkomma efter sommaren med en justering av lämnade uppgifter.

Avslutningsvis ser förvaltningen uttrycka en oro för kostnadstäckning för ensamkommande barn år 2018 då det blir helårseffekt på nya lägre schabloner från Migrationsverket. Det vore lämpligt om del av uppbokat belopp för ensamkommande barn kunde föras med även i bokslutet 2017 för att kunna disponeras under 2018 då utmaningarna sannolikt blir större. Ett antal EKB blir då vuxna och har behov av bostad, stöd och hjälp för att snabbt integreras i samhället så att etableringstiden kortas.

Socialförvaltningen

Anita Lhådö, socialchef

Åsa Haraldsson, ekonom